

בן תימן בכרם שמעוני

מאת שמעון אביזר

הימים ימי ביכורי העליה השניה, ניהן בחכונות של „נותן שכמו לט" לפני מלחמת העולם הראשונה. הפוער לים כובשי העבודה העברית נתקלים בעין זועמת של האכרים. עצב גדול על פני הארץ. אך מהסתערוותם של בני עליה השניה על העבודה עולה שמתה גדולה, מבשרת, וביניהם מקום מיוחד לעולה זר ומזר. אך חרוץ ומסור, לבן תימן, מראם, אורח חייהם, כל הוויתם שונים כל כך ומה פלא כי שנת הלקט או היהו — התנכרות להם והפליה לרעה, אך דוד שמעוני, בראיתו החדה והמעמיקה. ראית טשורר גדליתבונה, עמד כבר אז על יחודם של בני שבט זה:

...החל מראש חדש אלוף הם קמים לסליחות בלילה. / תוקעים בלילה בשופר ובוקעים שמים בתפלות, / עד כי מפונקי הצרות יתהפכו גם הם על משכבם. יש גם כי ירד או אחד מאנשי הצרות מערשו, / יתמה על צעקות בני תימן ונגש לחלון להקשיב, / וכתגיגי וחדש יראה לו שתאום הלי לה. / כמה השחק רמיאל ורטם כוכי ביו מהיה הוא! / ומה מתנוצץ הטל על הפרחים בגנה מנגד! — אף גם לחיטת הרוח מהכרורה — מוודה זיא עתה / ומה מופלאה וקצובה המית הים במרחקים: / גרמה, טאלו לכ דגול, לכ פלאי שם דוסק באפל, / ובאסלה הנורעה נצנוצי כוכבים וטל לים / יבבה—תחנה סוערת מרעידה את לחש הלילה, / שופר — מה פראית חרועתו! — תוקע במדבר הלילה, / הלאהים יקרא: עורה! או יאסף נדהים ואוכדים, / אך הגה שנית דר מיה במרחבי מדבר הלילה, / גרמה רק, כי הכוכבים במשנה רעה ירעה, / ישור או אישיתצרות מאצל החלון לערשו, / יהמו רגשות משונים בלבנו, את פשרם לא ידע, / ומתוך הרגל יתלונן על צעקות בני תימן הפר אימ...” (*)

דברי המשורר על התימנים

במלאת שבעים שנה לד. שמעוני, נערכה לו בחול המועד טובות ש. ז. ב. בית ליאסיף בוגל-אביב מסיבה מטעם המרכז לחרבות וחינוך של ההסתדרות והמהלקה ליוצאי תימן. המשורר ענה למברכים ואמר (וזכרים גרשמו בו במקום ע"י ח. שד"אבי):

הבר ישעיהו אמר לי דברי תודה וברכה, ואיני יודע על מה. אדלבא, אני מרגיש את עצמי חייב תודה לכם, לעורכי המסיבה, על העונג שנגרם לי, אני מתכוון לקורת הרוח שיש לי להיר מצא בחברתכם, חברת אנשים יקרים לי מאוד. בתולדות תקומתנו תופסת העדה התימנית מקום חשוב מאוד; היא פעלה גדולות. הם יכלו והם שימשו כאמת מופת בכל אותן הדרישות שתנו עתנו הציגה לנו. אם העמדת באחת האיריליות את תורת ארץ-ישראל על שתים: הסתמקות במועס והתמדה, הרי לא מעט התרשמתי ממידות אלה שנת ברכו בהם התימנים, אני שמח מאוד— ואני מקווה שנהדל להשתמש במונחים שבטים ועדות, אלא נהיה עם אחד — לראות את התפתחותה הגדולה והמר נינה של עדת יוצאי תימן בכל השט חיים. הם מראים יכולת עמוקה, פני מית, טביב דיבר על השפעה ומושפ עים, ואני אומר, כי מי שיש לו כוחות מקוריים אין לו מה לפחד מהשפעות, כולנו מושפעים, כל האובע, כל עץ וכל טרח מושפעים מהאקלים, מהטל, הזית והתפוח נותנים פריים ומתפתחים כל אחר לפי סגולותיו המקוריות. בני תימן המחוננים אין להם לנמד משום הש פעלות, בעבודת הלבנה לתקומתנו תופסים התימנים מקום מכובד לא פחות

מאחרים, ודבר זה חשוב ביותר, כי ההכנה למצווה חשובה מהמצווה עצמה, כי כל הכנה משמחת ומסעירה יר חר מההגשמה. זכינו להיות בתקופת ההכנה, תקופת יסורים גדולים, מאמר צימ בלתי אנושיים ואכזבות מרות, אבל כל אלה היו יסורי הכנה בשבילנו ובי שביל הדורות הבאים, מצוות המכינים גדולה מאוד, ואתם לקחתם חלק גדול בה.

בסיום דבריו קרא המשורר אגדה חסידית משלו בשם: „האין מה לתקן ז”

החל מראש חדש אלוף הם קמים לסליחות בלילה. / תוקעים בלילה בשופר ובוקעים שמים בתפלות, / עד כי מפונקי הצרות יתהפכו גם הם על משכבם. יש גם כי ירד או אחד מאנשי הצרות מערשו, / יתמה על צעקות בני תימן ונגש לחלון להקשיב, / וכתגיגי וחדש יראה לו שתאום הלי לה. / כמה השחק רמיאל ורטם כוכי ביו מהיה הוא! / ומה מתנוצץ הטל על הפרחים בגנה מנגד! — אף גם לחיטת הרוח מהכרורה — מוודה זיא עתה / ומה מופלאה וקצובה המית הים במרחקים: / גרמה, טאלו לכ דגול, לכ פלאי שם דוסק באפל, / ובאסלה הנורעה נצנוצי כוכבים וטל לים / יבבה—תחנה סוערת מרעידה את לחש הלילה, / שופר — מה פראית חרועתו! — תוקע במדבר הלילה, / הלאהים יקרא: עורה! או יאסף נדהים ואוכדים, / אך הגה שנית דר מיה במרחבי מדבר הלילה, / גרמה רק, כי הכוכבים במשנה רעה ירעה, / ישור או אישיתצרות מאצל החלון לערשו, / יהמו רגשות משונים בלבנו, את פשרם לא ידע, / ומתוך הרגל יתלונן על צעקות בני תימן הפר אימ...” (*)

אכן ימי ראשית הם הימים החם, ימים ראשונים לבנין הכפר העברי, העבודה העברית, הפועל העברי, יש ב. בראשית זאת משום יסוד פורה ליצירה למי שאנו כרויה לרחשי החי דש הצומח ועולה, ועיני פקוחה לר ווחה לקלוט כל גון וכל בן גון בגוף המתחדש ולבו חש פעימות לב האדם והאדמה הבאים כברית מחודשת. שמעוני ניתן בכל אלה. והיש גושא מתאים יותר לאווירת בראשית זאת מאשר זה, הסכטא מצד אחד מאוויי באולה כמוסים של דורות, ומצד שני (*) מתוך „לקט“, „ספר האידיליות“.